

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI**

SINIR ÖTESİ ELEKTRONİK TİCARET (E-TİCARET) REHBERİ

**Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel
Müdürlüğü**

Ocak 2023

Elektronik Ticaretin Tanımı ve Hukuki Dayanağı

Elektronik Ticaret (E-Ticaret) Kavramı, 05.11.2014 tarihli ve 29166 sayılı Resmî Gazete yayımlanarak 1 Mayıs 2015'te yürürlüğe giren 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkındaki Kanunla tanımlanmıştır.

Anılan Kanun'da elektronik ticaret, tarafların fiziki olarak karşı karşıya gelmeden elektronik ortamda gerçekleştirilen çevrim içi iktisadi ve ticari her türlü faaliyet olarak tanımlanmıştır.

Sınır Ötesi Elektronik Ticaret İstatistiklerinin Derlenmesinin Önemi

Elektronik ticarete olan ilgi son dönemlerde artış eğilimi göstermektedir. Bu durum, sınır ötesi elektronik ticaret istatistiklerinin sağlıklı bir şekilde ölçülmesini elzem hale getirmektedir. Bu alanda politika yapıcılar tarafından etkin politikaların belirlenmesi ve uygulanması, sınır ötesi elektronik ticaret verilerinin sağlıklı bir şekilde derlenmesine bağlıdır. Bu itibarla, Detaylı Beyan Modülünde ve Basitleştirilmiş Gümrük Beyannamelerinde (BGB) yapılan dış ticaret işleminin e-ticaret kapsamında olup olmadığının ayrıştırılması önem arz etmektedir.

Bu rehber, mükelleflerin yapılan dış ticaret işlemlerinin e-ticaret kapsamında olup olmadığını doğru bir şekilde beyan etmeleri amacıyla düzenlenmiştir.

Sınır ötesi elektronik ticaret (e-ticaret) nedir?

Dijital platform aracılığıyla (çevrim içi elektronik ticaret siteleri, firmaların web siteleri ya da firmaların siparişlerinin alınıp verildiği EDI benzeri sistemler gibi) çevrim içi (online) olarak sipariş edilen malların konu olduğu işlemler sınır ötesi e-ticaret olarak tanımlanmaktadır.

Not: Telefon görüşmeleri, faks ve e-posta (e-mail) yoluyla verilen siparişler e-ticaret kapsamı dışındadır.

BİLGE Sistemi Detaylı Beyan Modülündeki Elektronik Ticaret Soru Ayraçları (TCGB)

Sipariş Türü Kodu

Mükellefin Detaylı Beyan Modülünde her kalemde Genel Bilgiler butonunun altında yer alan Sipariş Türü kodu dikkatle doldurulmalıdır.

Sipariş Türü Kodu:

- 1- Ortak kullanılan ERP/aplikasyon aracılığıyla çevrim içi sipariş**
- 2- E-ticaret Aracı Hizmet sağlayıcı/web sitesi/API üzerinden sipariş**
- 3- Sipariş karşılama hizmeti (fullfillment) ist. il. üz. sipariş**
- 4- Diğer (Yüzyüze/telefon/e-posta/fuar bağ.) sipariş**

BİLGE Sistemi Veri Giriş Ekran Görüntüsü

The screenshot shows the 'Kalem No' data entry screen in the BİLGE system. The window title is 'Kalem No'. On the left, there is a sidebar with 'Sıralama' (Sort) and 'Gör' (View) buttons, and a list of 'Kalem No' entries. The main area is divided into tabs: 'Genel Bilgiler', 'Eşya Bilgileri', 'Ölçü Bilgileri', 'Finansal Bilgiler', 'Ödeme Şekli İşlemleri', 'Tamamlayıcı Bilgi', and 'Markalar'. The 'Genel Bilgiler' tab is active. The form contains the following fields: 'Kalem No' (1), 'Onaylanmış' (checkbox), 'Referans Tarihi' (date), '34a.Menşe Ülke' (052), 'Uluslararası Anlaşmalar' (dropdown), 'KDV Oranı' (dropdown), 'Muafiyetler' (checkbox), 'DİİB/HİİB Satır Kodu' (dropdown), 'Özellik' (dropdown), 'Ek Kod' (dropdown), '44.Açıklamalar' (text area), 'STM Bağlı İli' (dropdown), 'Sipariş Türü Kodu' (dropdown, highlighted with a red arrow), 'İmalatçı Firma' (checkbox), and 'İmalatçı Vergi No' (text field). The status bar at the bottom shows '1/1' and navigation icons.

The screenshot shows the 'Referanslar' (References) dialog box in the BİLGE system. The dialog box is titled 'Referanslar' and has a table with the following columns: 'KOD' and 'AÇIKLAMA'. The table contains the following data:

KOD	AÇIKLAMA
1	Ortak kullanılan ERP / uygulama aracılığıyla çevrim içi sipariş
2	E-ticaret Aracı Hizmet Sağlayıcı / web sitesi / API üzerinden sipariş
3	Sipariş karşılama hizmeti (fulfillment) ist. il. üz. sipariş
9	Diğer (Yüzyüze/telefon/e-posta/kuar bağ.) sipariş

The dialog box also has search fields for 'KOD' and 'AÇIKLAMA'. The background shows the 'Kalem No' data entry screen with the 'Sipariş Türü Kodu' field highlighted.

“Sipariş Türü Kodu”na ilişkin seçenekler aşağıda detaylı olarak açıklanmaktadır.

1- Ortak kullanılan ERP/aplikasyon aracılığıyla çevrim içi sipariş

Firmaların dış ticaret işlemlerine ait siparişlerini yurt dışında bulunan diğer bir firma ile ortak kullandıkları bir platform üzerinden almaları/vermeleri halinde sipariş türü kodu “1” olarak beyan edilmelidir. Özellikle bayilik usulü ile çalışan firmalar ya da otomotiv ve beyaz eşya sektörlerinde olduğu gibi ERP (Enterprise Resource Planning) üzerinden sıklıkla yedek parça ve üretim malzemeleri tedarik eden firmalar Sipariş Türü Kodunu “1” olarak beyan etmelidir.

2- E-ticaret Aracı Hizmet sağlayıcı/web sitesi/API üzerinden sipariş

Siparişlerin, bir E-ticaret platformu ya da web sitesi üzerinden alınıp/verildiği durumlarda Sipariş Türü Kodu “2” olarak beyan edilmelidir.

3- Sipariş karşılama hizmeti (fullfillment) ist. il. üz. sipariş

Dış ticarete konu malın daha sonradan bir elektronik ticaret platformu üzerinden satılmak amacıyla depolama ya da istasyon alanına iletilmesi halinde Sipariş Türü Kodu “3” olarak beyan edilmelidir.

4- Diğer (Yüzyüze/telefon/e-posta/fuar bağı.) sipariş

Dış ticaret işlemine ait siparişlerin yüz yüze, telefon görüşmesi ya da e-posta yoluyla alınıp/verilmesi halinde Sipariş Türü Kodu “4” olarak beyan edilmelidir. Katılım sağlanan herhangi bir fuarda alınan siparişler de geleneksel yolla yapılan dış ticaret işlemi grubuna girmekte ve bu tür işlemlere ilişkin yapılan dış ticaret işlemlerinde Sipariş Türü Kodu “4” olarak beyan edilmelidir.

Basitleştirilmiş Gümrük Beyannamesi (BGB) Elektronik Ticaret Soru Kutucuğu (Mülga ETGB)

BGB'lerde elektronik olarak yapılan dış ticaret kayıtlarının ayrıştırılması amacıyla taşıma senedi düzeyinde, ET/ETD şeklinde bir soru kutucuğu bulunmaktadır.

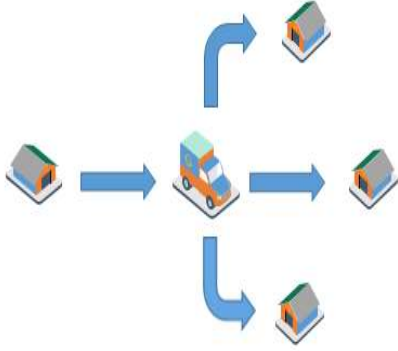
Beyannameyi dolduran mükellefin e-ticaret kapsamında yapılan işlemler için soru kutucuğunu **"ET"**, e-ticaret kapsamı dışında yapılan işlemler için **"ETD"** olarak beyan etmesi gerekmektedir.

Elektronik Ticaret İşlemlerinin Yapıldığı Çevrim İçi İş Modelleri

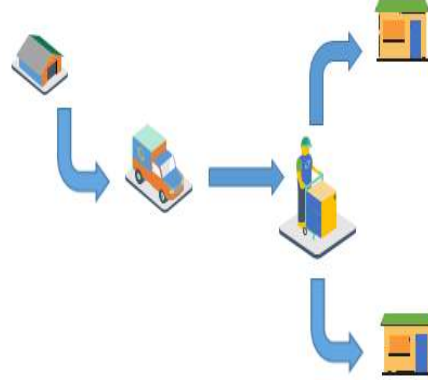
- 1-Dijital aracı platformlar
  - 2-Elektronik satıcılar (e-satıcı)
  - 3-Web mağazaları
- Şeklinde sınıflandırılmaktadır.

Elektronik Ticaret Türleri

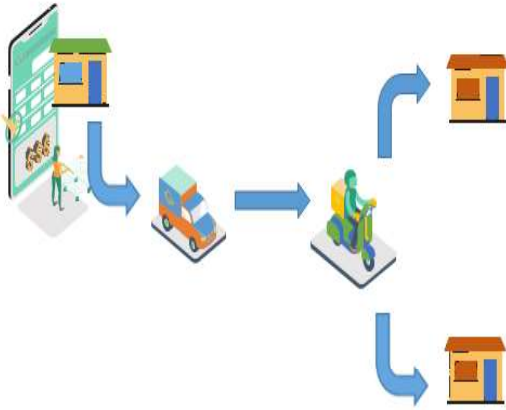
Elektronik ticaret 4 farklı kategoride değerlendirilmektedir.

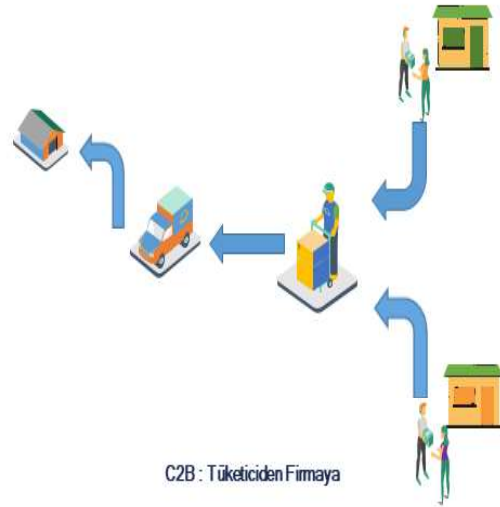
B2B : Firmadan Firmaya

B2C : Firmadan Tüketicie

C2C : Tüketiciden Tüketicie

C2B : Tüketiciden Firmaya

İletişim Bilgileri

Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürlüğü

e-posta: istatistik@ticaret.gov.tr

Tel: 0312 204 77 45 - 0312 204 79 20 - 0312 204 78 55 - 0312 204 77 90

YASAL UYARI

Rehberde yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir kişi, kurum veya kuruluşta herhangi bir taahhüt içermemekte olup, sadece bilgi amaçlıdır. Rehberde yer alan bilgiler, kaynak gösterilmek suretiyle yayımlanabilir; ancak bu bilgiler ticari amaçlarla kullanılamaz. Rehberdeki bilgilerin telif ve diğer her türlü hakkı Ticaret Bakanlığı'na aittir.

Ticaret Bakanlığı, Rehberde yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda hiçbir taahhüt ve sorumluluk kabul etmez. Rehberdeki bilgilerin yanlış veya eksik kullanımı veya yorumlanması sonucunda Ticaret Bakanlığı'na hiçbir kusur veya sorumluluk yüklenemez.

Ticaret Bakanlığı, Rehberde yer alan bütün bilgileri ve tasarımı önceden bildirimde bulunmaksızın değiştirebilir veya Rehberden kaldırabilir. Rehberin içeriğinde yer alan bilgiler dayanak gösterilerek hiçbir hak talep edilmez. Bu durumlarda yürürlükteki mevzuat hükümleri geçerlidir.